

WINTRŮV RAKOVNÍK

XXVIII. KRAJSKÁ PŘEHLÍDKA AMATÉRSKÝCH DIVADELNÍCH SOUBORŮ
S VÝBĚREM NA NÁRODNÍ PŘEHLÍDKU AMATÉRSKÉHO ČINOHERNÍHO
A HUDEBNÍHO DIVADLA FEMAD PODĚBRADY/DIVADELNÍ TŘEBÍČ

BŘEZEN 2004

VÝSLEDKY XXVIII. ROČNÍKU WINTROVA RAKOVNÍKA

Odborná porota XXVIII. Krajské přehlídky amatérských divadelních souborů
Wintrův Rakovník 2004

uděluje tato čestná uznání a ceny:

Čestná uznání

- **Libuši Švarcové** za roli Bess v inscenaci hry Marka Twaina a Jiřího Kroce Princ a chud'as
- **Miloši Kulhanovi** za roli Carliera v inscenaci hry Claude Magniera Věno slečny Laury
- **Pavlině Tůmové** za roli Geneviévy v inscenaci hry Claude Magniera Věno slečny Laury
- **Simoně Hájkové** za roli hraběnky Míny v inscenaci hry Stanislava Witkiewicze Šílená lokomotiva
- **Petru Matouškovi** za roli topiče Mikuláše v inscenaci hry Stanislava Witkiewicze Šílená lokomotiva
- **Petru Duškovi** za roli Bertranda v inscenaci hry Eduarda Maneta Lady Strass
- **Janu Pospíšilovi** za roli Manuela v inscenaci hry Eduarda Maneta Lady Strass
- **Jitce Kulhanové** za roli Eliany v inscenaci hry Eduarda Maneta Lady Strass
- **Veronice Ježkové** za roli Komorné v inscenaci hry Viktorie Hradské Commedia finita
- **Lucii Auerswaldové** za scénografii k inscenaci hry M. Twaina a J. Kroce Princ a chud'as
- **Kolektivu souboru TYL Rakovník** za provedení hudební složky v inscenaci hry M. Twaina a J. Kroce Princ a chud'as
- **Františku Svobodovi** za scénu k inscenaci hry Claude Magniera Oskar

Ceny

- **Jiřímu Sukovi** za herecký výkon v roli Hendona v inscenaci hry M. Twaina a J. Kroce Princ a chud'as
- **Haně Musilové** za herecký výkon v roli Marie v inscenaci hry Claude Magniera Věno slečny Laury
- **Luboši Dvořákovi** za herecký výkon v roli Hraběte Dráculy v inscenaci hry Stanislava Witkiewicze Šílená lokomotiva
- **Radku Kotlabovi** za herecký výkon v roli strojvedoucího Siegfrieda v inscenaci hry Stanislava Witkiewicze Šílená lokomotiva
- **Milanu Davidovi** za herecký výkon v inscenaci 0,1 kg Meronu aneb Kšeft umírající matky češtiny
- **Veronice Ježkové** za herecký výkon v inscenaci 0,1 kg Meronu aneb Kšeft umírající matky češtiny
- **Jiřímu Hlávkoví** za herecký výkon v roli Bertranda Barniera v inscenaci Claude Magniera Oskar
- **Marcele Hlávkové** za herecký výkon v roli paní Barnierové v inscenaci Claude Magniera Oskar
- **Heleně Vondruškové** za herecký výkon v roli Charloty v inscenaci Claude Magniera Oskar
- **Divadelnímu spolku TYL Rakovník** za kolektivní herecký výkon v inscenaci hry Marka Twaina a Jiřího Kroce Princ a chud'as
- **Jaroslavu Vondruškovi** za režii hry Claude Magniera Oskar
- **Divádelku na dlani z Mladé Boleslavi** za tvůrčí a osobitý přístup k realizaci inscenace hry Stanislava Witkiewicze Šílená lokomotiva
- **Dividýlku Slaný** za inscenaci 0,1 kg Meronu aneb Kšeft umírající matky češtiny

Odborná porota dále doporučuje

NA NÁRODNÍ PŘEHLÍDKU AUTORSKÉHO DIVADLA ŠRÁMKŮV PÍSEK

Dividýlko Slaný s inscenací hry E. A. Lán Pole 0,1 kg Meronu aneb Kšeft umírající matky češtiny

NA NÁRODNÍ PŘEHLÍDKU POPELKA RAKOVNÍK

Divadelní spolek TYL Rakovník s inscenací hry Jiřího Kroce Princ a chud'as

NA NÁRODNÍ PŘEHLÍDKU ČINOHERNÍHO DIVADLA FEMAD PODĚBRADY,

DIVADELNÍ TŘEBÍČ TYTO SOUBORY V TOMTO POŘADÍ

1. **Divadelní spolek Vojan Libice nad Cidlinou** s inscenací hry Claude Magniera Oskar
2. **Divádelko na dlani z Mladé Boleslavi** s inscenací hry Stanislava Witkiewicze Šílená lokomotiva.

SLOVO ZÁVĚREM

Při závěrečném zamyšlení nad loňským ročníkem Wintrova Rakovníka - krajské přehlídky amatérských divadelních souborů s výběrem na národní přehlídku amatérského činoherního divadla FEMAD

Poděbrady/Dívaldelní Třebíč - jsem konstatoval, že vše začíná u dramaturgie, ale skutečně jen začíná a že dramaturgie je „jen odrazovým můstkem k samotné jevištní realizaci a k celkové divadelní hodnotě budoucí inscenace. Zatímco dramaturgie byla v posledních dvou ročních skutečnou ozdobou Wintrova Rakovníka, více otazníků přinášela zmíněná jevištní realizace, především pak režie. Jsem upřímně rád, že i v této zásadně důležité oblasti došlo letos k posunu směrem ke kvalitě.

Přitom všem je velmi potěšitelné, že dramaturgické usilování souborů, zúčastněných na letošním klání nadále pokračuje v nastoleném trendu posledních několika let, tj. v hledání neotřelých textů kvalitní světové i české dramatiky a dokonce, je-li na to tvůrčí potenciál, ve vytvoření scénářů vlastních. Je pravda, že jsme se nesetkali v tomto ročníku s tolika původními textovými předlohami, jako například vloni, ale kvantita v tomto případě ani náhodou neznamená kvalitu a už vůbec není jediným měřítkem zdatu inscenace. Původní texty nelze vyrábět jako na běžícím pásu, musí vzniknout z tvůrčí potřeby a nutnosti se vyjádřit ke světu kolem nás, jinak by se mohly lehce stát grafomanským škvářem. Přesto jsme se s jedním zdařilým původním setkali, byť úzce a neoddelitelně spojeným s celkovým autorským směřováním souboru, promítajícím se do všech inscenačních složek, včetně herecké. Mám samozřejmě na mysli Dividýlko Slaný a 0,1 kg Meronu aneb Kšeft umírající matky češtiny, pod kterým je jako autor podepsán Edgar A Lán Pole. Velký dramaturgický vklad hraničící s autorstvím lze vystopovat i v dalších dvou inscenacích. Divadelní spolek Tyl Rakovník se se ctí vyrovnal s mnohomluvnou a zbytečně vysvětlující dramatizací známé Twainovy novely Princ

a chudšas a zásadními textovými úpravami ji přiblížil dnešnímu divadelnímu jazyku. Hra „Šílená lokomotiva“ polského autora Stanisława Ignacyho Witkiewicze - Witkacyho patřila ve své době k velmi

oblíbeným pro svoji metaforickou „modelovost světa“, který se řítí do záhuby. Tuto tezi naštěstí Divadýlko na dlaní z Mladé Boleslavi neakceptovalo a vzalo si předlohu pouze jako inspirační zdroj pro své osobité divadelní vyjádření. S francouzským autorem Claudem Magnierem jsme se na letošní rakovnické přehlídce potkali hned dvakrát. A v obou svých hrách - „Věno slečny Laury“ (Divadelní spolek Tyl Říčany) a „Oskar“ (Divadelní spolek Vojan Libice nad Cidlinou) - prokázal autor velký komediální talent, smysl pro situaci a nadsázku tedy pro atributy, které proslavily nejslavnější francouzské komediografy v čele s Frydeauem či Labichem. Také s říčanským souborem Tyl jsme se potkali dvakrát. Podruhé to bylo se hrou kubánského autora žijícího ve Francii, Eduardem Manetem a jeho hrou Lady Strass, která osciluje mezi snem a realitou a spolu s nejednoznačnou symbolikou a některými rituálními postupy klade obrovské nároky na inscenátory, zvláště v našich historicko-spoolečenských

geografických podmínkách. Posledním soutěžním titulem byla pak hra současné české autorky Viktorie Hradské „Commedia finita“, kterou jsme zhlédli v podání divadelního souboru Královského města Slaného Slánská scéna a jež na pozadí života operní subrety Emy Destinové vypovídá především o českém národním charakteru. Jak již bylo řečeno, výrazný kvalitativní posun přinesla, dle mého názoru, letošní přehlídka v rovině samotné jevištní realizace. Naznačilo to již úvodní představení domácího souboru Tyl Rakovník Princ a chudšas. Režisérka Alena Mutinská si byla dobře vědoma, jakou že má před sebou textovou předlohu, uzpůsobila ho potřebám souboru, který disponuje velkým množstvím mladých herců, vybavených i pěvecky a zvolila v tomto případě velmi případný princip inscenování tzv. „divadla na divadle“. Přesto, že jsme narazili na několik problematických míst (halapartník a bířic, banální ukončení postavy Bess, pouze jeden úhel pohledu na příběh aj.), je inscenace domácích jednoznačně poučena divadlem, je výtvarně čistá a situace jsou v zásadě svébytně vystavěny. Velkou předností je pak radost ze hry všech zúčastněných, která se po trochu rozpačitém začátku přenesla i do hlediště.

Dividýlko Slaný opět neklamalo. Ba naopak! Tentokrát se představilo ryze autorskou inscenací - textem počínaje a jevištními výrazovými prostředky - včetně hereckých - konče: 0,1 kg Meronu aneb Kšeft umírající matky češtiny autora Edgara A Lána Pole. Představení vévodí slovní humor v plné parádě. Specifické „hraní si“ se slovíčky či slovními spojeními a jejich významy a vynalézavé řazení nečekaných asociací odkazují až k poetismu či

dadaismu, k Voskovcovi a Werichovi, Suchému se Šlitrem či Vodňanskému a Skoumalovi. Dividýlko se může směle ve svých nejzdařilejších pasážích těmto velkým předchůdcům podívat do očí. I přesto, že s ubývajícím časem kolísá divácká pozornost, neboť se některé skeče svým obsahem podobají nebo nemají již takovou divadelní kvalitu jako v první polovině inscenace, jsme byli svědky divadelního zážitku. Dovolte mi na tomto místě malou poznámku. Odborná porota se jednomyslně shodla, že inscenace Dividýlka Slaný představovala vrchol a zároveň největší divadelní počín letošního Wintrova Rakovníka. Protože, jak již bylo řečeno, je to inscenace ve všech směrech autorská a tzv. autorské divadlo má svou národní přehlídku v Písku (Šrámkův Písek), rozhodla se porota nenominovat inscenaci 0,1 kg Meronu na národní přehlídku činoherního interpretačního divadla Femad Poděbrady/Divadelní Třebíč.

Divadelní spolek Tyl Říčany se představil žánrem, který je na jednu stranu divácky žádaný a lákavý, ale přitom divadelně velmi křehký a choulostivý. Herci musí být permanentně koncentrováni a vážit své prostředky těmi nejjemnějšími váhami. Komédie „Věno slečny Laury“ byla režisérkou Radanou Šimčíkovou dobře rozkryta, situace byly přečteny a mnohé úseky byly velmi jemně odvedeny. Soutěžní představení se ale, bohužel, odehrávalo v jakýchsi poryvech, kdy chvíli vše fungovalo, aby se dosažené náhle zhroutilo a vyprchalo. Škoda, neboť soubor disponuje zajímavým a vybaveným hereckým potenciálem v čele s průkazným talentem Hany Musilové, která ztvárnila roli Marie.

„Šílenou lokomotivu“ přijelo na festival Divadélko na dlani z Mladé Boleslavi. Podkladem k hravému, tvořivému představení se stala Witkiewiczova hříčka o tom, jak náš svět vezou do záhuby

dva šílení strojvůdci. Soubor specifickým, autorsky nezařaditelným způsobem látku přetvořil v tom smyslu, že nejen na lokomotivě, ale v celé vlakové soupravě nacházíme samé šílence – hrdiny či antihrdiny – naší doby. Asi největším problémem inscenace je fakt, že jednotliví aktéři příběhu nejsou vždy charakterizováni tak, aby výsledný humorný efekt byl co nejúčinnější. Soubor Divadélka na dlani má však, dle našeho názoru, skvěle nakročeno ke svébytné divadelní poetice. Zda bude touto cestou pokračovat, ukáže až budoucnost.

Druhá soutěžní inscenace divadelního spolku Tyl Říčany přinesla na jeviště hru kubánského autora Eduarda Maneta „Lady Strass“. Tato poměrně složitá a nejednoznačná předloha vyžaduje od inscenátorů jasný a srozumitelný jevištní systém, který by pomohl divákovi orientovat se nejen v základním příběhu. Nedůsledná realizace tohoto systému spolu s neujasněností základního tématu způsobily, že se jednotlivé situace nevršily k smysluplnému celku a zůstaly osamoceny bez hlubšího významu. Ozdobou představení jsou bezesporu herecké výkony všech tří protagonistů: Jitky Kulhanové, Petra Duška a Jana Pospíšila.

Hra Viktorie Hradské „Commedia finita“, kterou přivezl divadelní soubor Královského města Slaného Slánská scéna je inspirována životem a dílem Emy Destinové. Ve výpovědích čtyř jí blízkých žen autorka nemilosrdně demaskuje českou povahu, jejímiž charakteristickými rysy jsou na jedné straně vzhlížení a obdiv k slavným a úspěšným a na straně druhé závist a výmluvy, které mají zastřít vlastní průměrnost a neschopnost. Vnitřním smyslem a motorem samotné hry je pak fakt, že je napsána pro jedinou herečku, která se nám má představit ve čtyřech různých hereckých polohách. Tím, že režisér Tomáš Vott obsadil do jednotlivých partů čtyři různé herečky jim v důsledku značně zkomplikoval situaci, neboť tyto v drtivé většině byly nuceny hrát pouze jednu polohu, jež se záhy vyčerpala a stala se monotónní. Pouze představitelka komorné Veronika Ježková se dokázala této monotónnosti svým hereckým vyjádřením zbavit.

Divadelní spolek Vojan

Libice nad Cidlinou zakončil soutěžní část rakovnické přehlídky komedií Claudie Magniera Oskar – v tom nejlepším slova smyslu tradičním interpretačním divadlem. Režie Jaroslava Vondrušky vede inscenaci přesně v žánru, správně staví situace a opírá se o velmi dobré herecké výkony hlavních představitelů. Především Hlávkoví (v inscenaci manželé Barnierovi) přesně své postavy charakterizují a hrají je se správnou mírou nadsázky. Většinou herci dokazují, že jsou v tomto žánru doma – hrají proces, ne výsledek, a přitom vkusně, bez přehrávání. Velkou devizou inscenace je také velmi pěkná a funkční scéna. Slabinou inscenace jsou pak zatím ještě nevyrovnané výkony mladých interpretů, kteří nemají takové jevištní zkušenosti s komediálním žánrem. Udělat komedii není jednoduché, inscenátoři i interpreti z Libice nad Cidlinou to ale umí – Oskara udělali dobře, vkusně a příjemně.

28. Wintřův Rakovník je minulostí. Je potěšením konstatovat, že rozhodně nezaostal za ročníky minulými. Naopak, v některých směrech je dokonce překonal. Myslím tím již několikrát zmiňovanou praktickou jevištní realizaci, i když ani v této oblasti není zdaleka vyhráno, což je z dříve konstatovaného zřejmé. Stoupající úroveň Wintrova Rakovníka je rovněž dána jeho výběrovostí. Ne každá inscenace, která se sem přihlásí, je nakonec zařazena do soutěžního klání. Myslím, že pořadatelé dělají dobře, když se jistým předvýběrem snaží docílit divadelně hodnotné podívané, neboť na přehlídce krajského rozměru by se měly prezentovat pouze takové inscenace, které jsou obohacením a inspirací pro ostatní soubory a všechny zúčastněné. Přejí souborům Středočeského regionu stále kvalitnější divadelní výsledky, podpořenou kvalitní dramaturgií a tvůrčí a svébytnou jevištní realizací.

Milan Schejbal

